

INSTINKT TESTUJE KVALITU ČESKÝCH KINOSÁLŮ /

BLESK A BIDA KINA

TEXT: ŠIMON ŠAFRÁNEK / FOTO: ROBERT SEDMÍK

Rozmazané tváře, vyšedlý obraz a zpřeházený děj. Často taky ulička tam, kde by mohly být nejlepší sedačky. To jsou česká kina, která jsme pro vás kontrolovali. Našli jsme ale i taková, kde je sledování filmu slast.

Jsem ve Slováci a ten frajer v projekci právě pustil trailery zrcadlově obráceně, takže všechny nápisy jsou pozpátku," textuje režisér Vít Klusák z premiérového pražského multiplexu Slovanský dům. Mohl to být jenom fór od promítače, který nemá rád upoutávky – horší by bylo, kdyby se to stalo při filmu samotném. Pamatuju si podobné scény, stejně jako dlouhé minuty uřezaných hlav, kdy promítač zapomene vyrovnat obraz, takže na plátno ho míří jenom půlka. Pamatuju si sle-

pé projekce, kdy z filmu zůstaly ostré jenom podtitulky, a projekce, kdy se obraz klepal, jako kdyby byl pouhou pouštní fatou morganou. A pamatuju si film, kde promítač zpřeházel špulky a děj nedával smysl. Byl to experimentální dokument, takže nikdo nic nepoznal. Jenom režisér se pak tvářil trochu špatně.

Jak se brání populace?

Plazmy, LCD-televizie, úhlopříčka alespoň metr – jely jako po pásu jedna za druhou. Vánoce se blížily a v prodejně s elektroni-

kou prodavači nestačili nosit obří krabice na pult. Tady je přebírali kupci, tedy chlapi, kteří nevěděli, jak je pobrat: krabice nemá žádné ucho a rozpětí paží už na tyhle mrchy nestačí. Táhnou je, tlačí, pomáhají si a berou je do náručí jako děcka. A doma si pustí nejnovější blu-ray v HD formátu, což oslní. Co teď tyhle lidi vytáhne do kina? Kornout popcornu? Rande? Snad i nový spektakl, který ještě není ke stažení. Možná kvalita, kterou kina vždycky likvidovala domácí obrazovky. V posledních letech se ale spotřební průmysl že-

ne za nejnovějšími výstřelky jako Tiumen přes Taxis, takže kinaři musejí stejně závodně modernizovat, aby si udrželi alespoň drobný technologický náskok. Proto najednou kina nabízejí digitální projekce, 3D filmy, přímé přenosy opery a dalších událostí. Nic z toho ale nepomůže, když se drahocenné světlo na plátně slije ve školácký vodovkový flek.

Jak často se to děje? Jde o městský mýtus, nebo skutečnost? Pořád si pamatuju filmové paláce. Pražskou Alfu, kde jsem z druhé řady viděl Amadea, který mi změ-

nil život. Nebo ten tisícimístný Zoo Palast v bývalém Západním Berlíně, nádherné panoramatické kino, které právě představují – na multiplex. A právě na plexy si v Česku stěžuje nejvíc mých známých, kteří se zabývají filmem. Vyrazíme je proto zkontrolovat! Tedy ty multiplexy.

Mají to blbě postavené

Martin Preiss je mladý český kameraman. Snímal Bobule, natáčel na Novém Zélandu, je členem prezidia Asociace českých kameramanů a na kvalitu projekce je vysazený

víc než já. „Kam jdeme?“ ptá se Martin, když se setkáváme ve čtvrtce dopoledne v pražském centru. Navrhuju proklepnout tři multiplexy – Nový Smíchov z řetězce Cinema City, dříve Palace Cinemas, v obchodním centru jako zástupce spotřebního přístupu k filmům. Pak Slovanský dům, který patří témuž řetězci, ale pořádají se tu slavnostní premiéry většiny českých filmů. Okusíme také projekci v konkurenčním Cinestaru a nakonec vyrazíme do artového Světozoru, který se chlubí nejkvalitnějším digitálním projektorem ve

V pražském kině Oko můžete film sledovat třeba z trabanta. My bychom radši zkontrolovali projekci.

městě. Martin plán schvaluje, na nejdůležitějších místech prý narazíme v multiplexech: „Především jsou totiž blbě postavené.“

Přicházíme do kina Nový Smíchov v monstrózním obchodáku. U pokladny je ospalo. Hlavní nával přichází večer a o víkendech. Zkusíme thriller Tři dny ke svobodě, klasický 2D film, postavený na hereckých výkonech a popisu ozbrojeného přepadení. „Vidíš to?!“ ukazuje Martin na uličku mezi řadami sedadel, která protíná sál vedví přímo uprostřed. „Tady si ani nemůžeš sednout doprostřed, odkud je přitom vždycky nejlepší výhled.“ Ten by nám ale byl v tomhle kině stejně k ničemu. Russell Crowe se dívá svým protihráčům hrdě do očí, ale my to udělat nemůžeme. Russell se rozmazal. Pravá polovina plátna se v ostrosti jakž takž drží, levá se rozpjí. Dobře je to vidět ve scéně na mostě, jehož příčky mají vlevo jiný tvar než vpravo. Čím to je? „Sál je široký a hluboký,“ říká Martin a upozorňuje, že takhle se sem sice vejde spousta lidí, ale nikdo si projekci neužije. „Promítací kabina je vysoko, tím pádem je promítaný obraz deformovaný. Na promítačce je široký objektiv, ten jediný na krátkou vzdálenost obsáhne veliké plátno, ale v krajích se mu rozpadá ostrost. Široké sklo zároveň snižuje kontrast, obraz je vyblitý,“ shrnuje kameraman a zapravdu mu dává Jakub Halousek. Kdo by čekal, že tenhle

kameraman a milovník klasického filmu, který si doma vyrábí vlastní emulze, pracoval několik let ve Slovanském domě jako promítač! „Nejde to zaostřit. Můžu na nejvyšší ostřit nahoru, dolů nebo doprostřed. Zbytek bude rozplizlej. Když se přidá to, že stroj je blbě seštelované nebo je tam špatná optika, tak s tím téměř nejde nic dělat,“ nediví se Jakub Halousek. Divím se, proč se ostrost zuby nehty drží na podtitulcích, nikde jinde. „Je to klasika,“ říká Jakub Halousek. „Z kabin je blbě vidět, takže se os-

tří na titulky. Přitom se dají přečíst, i když jsou trochu jeté, zato obraz by měl být ostrý.“ Bývalý promítač je na druhou stranu smířený s multiplexovou neostrostí: „Je to spíš atrakce než prostor pro promítání. Divák má ohromit, že kouká na velký obraz, což je nesmysl, vždyť když není schopný očima to plátno pojmout, protože je moc velký, nic z toho nemá.“ Velmi dobře to vědí v berlínských multiplexech, kde se za místa ve vzdálenější polovině sálu vybírá příplatek.

V projekční kabině kontrolujeme čistotu filmové kopie

Při neostře smíchovské projekci zkusíme ještě přeměřit intenzitu světla, které projektor pouští na plátno. Děláme to partyzánsky, kinaři naši žádost oslyšeli. Martinův spotometr však ukazuje podezřele nízké hodnoty a nevěříme mu. Z mého pohledu je projekce bledá, nemáme ale důkaz, že by žárovky v projektorech plexů svítily tlumeně, aby déle vydržely. Tuto praxi mi nepotvrdil ani Jakub Halousek.

Vzhůru na 3D!

Smíchov je pražský West End, přes ulici od Nového Smíchova stojí další multikino, Cinestar Anděl. Byly doby, kdy se o pražského diváka praly čtyři plexy. Jenže pak Cinestar koupil Village Cinemas, kterým patřil i Anděl, a Cinema City převzala Palace – zbyli dva konkurenti. V hale plně modrých neonů bereme lístky na 3D představení Zeleného sršně od Michela Gondryho. 3D sály jsou v horním patře, máme čas na inspekci ostatních místností. A hned je vidět, že zde najali chytré architektky – uličky jsou po stranách a menší sály dokonce svým nudlovitým tvarem připomínají klasická kina!

V digitálních 3D sálech dnes narazíte na aktivní, nebo pasivní projekční systém. Hlavní rozdíl je v brýlích. Aktivní jsou těžké, masivní gumové obroučky mi přistanou na nose jako kus betonu. Pasivní brýle připomínají klasická sluneční skla, vynikají lehkostí. V Cinestaru používají těžké aktivní brýle. Rozdává je mladý kluk. A protože nikdo další na Sršně nejde, máme čas zaprudit nad čistotou skel. Představuji si, že je večerní špička a za mnou přešlapuje dvěstěhlavá fronta. Kdy mě začnou proklínat? Kluk mě vyruší, vrací brýle. „Můžu si to radši vyčistit sám?“ nedám se odbýt. S úšklebkem mi podává hadřík a sprej. „Čistíte to celé, nebo jenom skla?“ ptá se Martin, zatímco leštíme brýle. „Jenom skla.“ Uvažuji, že příště do kina vyrazím s antibakteriálním postřikem, ale Martin už ho vytahuje z batohu. Je připraven. V létě se o hygieně 3D brýlí vedla diskuse ve Spojených státech. Při jednom průzkumu objevili na brýlích bakterie zlatého stafylokoka, množství doktorů ale vzápětí váž-

nost hrozby zpochybnilo – podobné množství bakterií najdete na klikách sálů nebo opěradlech sedaček.

Samotný 3D sál v Cinestaru Anděl vypadá slušně, digitální projektor září jako polárka. 3D efekt v horní polovině sálu je už poměrně slabý, připadám si, jako kdy-

- „Sál je široký a hluboký,“ říká Martin
- a upozorňuje, že takhle se sem sice vejde
- spousta lidí, ale nikdo si projekci neužije.

bych šnorchoval v akváriu. Nakonec mě ale ubije akce, respektive to, jak herec a scenárista Seth Rogen znásilnil všechny Gondryho nápady. Opravdový problém přichází na konci – oba nás bolí pravé oko. Možná za to může špatná synchronizace projekce, možná už filmaři, kterým se konverze do 3D formátu nepovedla. V každém případě bolest do večera nepolevuje, začne ji ibuprofen.

Kde se kazí premiéry

Většina českých premiér se koná ve Slovanském domě. Je to jediný multiplex v centru

INZERCE

PANDA

- Klimatizace • ABS + BAS • Rádio s CD
- Posilovač řízení • 2 airbagy • El. př. okna
- Nárazníky v barvě karosérie • Dálk. ovl. centrál. zamykání

PUNTO EVO

- Klimatizace • ABS + BAS • Rádio s CD + MP3
- Kolenní airbag • Stop & Start • Dálk. ovl. centrál. zamykání • El. př. okna a zrcátka

BRAVO

- Klimatizace • Rádio s CD • 6 airbagů
- ESP + Hill Holder • El. př. okna a zrcátka • 16" kola z lehkých slitin • Volant a hlavice řídicí páky v kůži

DO 28. ÚNORA ZÍSKEJTE ŠROTAČNÍ BONUS
50 000 Kč NA VOZY FIAT

- MOŽNOST 5LETÉ ZÁRUKY • NEJŠIRŠÍ NABÍDKA MODELŮ K PŘESTAVBĚ NA LPG
- ŠROTAČNÍ BONUS PLATÍ NA VŠECHNY MODELÝ FIAT

FIAT
credit

www.fiat.cz

Panda 1.2 Dynamic: 0% akontace, 72 měsíců, RPSN: 15,2 %, celk. výše spotř. úvěru: 159 900 Kč, úrok. sazba: 14,21 % p. a., spl.: 3 313 Kč/měs., celk. částka splatná spotř.: 238 536 Kč; (CO₂: 113 g/km, komb. spotř.: 4,9 l/100 km). **Bravo 1.4 90 k Formula:** 0% akontace, 72 měsíců, RPSN: 12,6 %, celk. výše spotř. úvěru: 260 000 Kč, úrok. sazba: 11,93 % p. a., spl.: 5 074 Kč/měs., celk. částka splatná spotř.: 365 328 Kč; (CO₂: 146 g/km, komb. spotř.: 6,3 l/100 km). **Punto Evo 1.2 Plus 3dv.:** 0% akontace, 72 měsíců, RPSN: 13,9 %, celk. výše spotř. úvěru: 199 900 Kč, úrok. sazba: 13,09 % p. a., spl.: 4 022 Kč/měs., celk. částka splatná spotř.: 289 584 Kč; (CO₂: 123 g/km, komb. spotř.: 5,2 l/100 km). Výše bonusu se skládá ze 30 000 Kč slevy při financování Fiat Credit a 20 000 Kč šrot. bonusu. Auto mohou obsahovat prvky příplat. výbavy. Více o možnostech financování na www.fiat.cz.

Martin Preiss zkoumá spotmetrem světlo, autor článku se soustředí na zvuk

města, jediné místo, kde film může vidět najednou téměř dva tisíce diváků.

„Dvakrát Na vlásku ve 3D,“ objednávám lístky na animovanou pohádku a čekám, kdy na nás pokladní zavolá sociálku. Jenom znuděně utrhe lístky, které předtím vytiskla. Kino jede na ekonomický režim, cestou do jednoho z prestižních digitálních sálů nepotkáme živou duši. 3D ve Slovanském domě je pasivní, stejně jako ve všech kinech bývalého Palace Cinemas. Brýle leží u vchodu v koši, bez dozoru. Na první pohled nejsou tak upatlané jako v Cinestaru na Andělu, kino samotné ale kvůli architektovi kope druhou ligu: ulička vede prostředkem, asi aby nikdo neměl ten

a jasné. V poslední „brázdě“ je zážitek méně sugestivní, ale shodně se, že zdejší pasivní systém je pocitově lepší než ten aktivní v Cinestaru. „Ještě vyzkouším okraje řad,“ zvedám se znovu. Z krajních míst se obraz u vzdálenější stěny slévá do šedé mlhy, skutečná a virtuální perspektiva proti sobě bojují jako rytíři a vytvářejí nepřehledný shluk linií.

Úspory, kam se podíváš

Co kdyby majitelé místo jedné uličky uprostřed umístili do kina dvě uličky po stranách? Přijdou o pár sedadel, ze kterých není nic vidět, ale při přetlaku zájmu na nich slušně vydělají. A to je hlavní. Jakub Halousek vzpomíná i na další optimalizaci zisků – výbojky v projekto-rech se nechávaly svítit co nejdéle.

„Mají jistou hodinovou životnost, pak začnou poblikávat a měly by se vyměnit.“ Jenže jedna výbojka stojí téměř sto tisíc: „Často jely, dokud nevybouchly,“ popisuje Halousek praxi, „exploze smete i zrcadlo za výbojkou, to stojí další desítky tisíc.“

Ve Slovanském domě hřeší i na levné projektory, které filmy brousí a ničí zvukovou stopu. „Kvůli úspoře času se filmové špulky v plexu spojují v jednu,“ vysvětluje Jakub

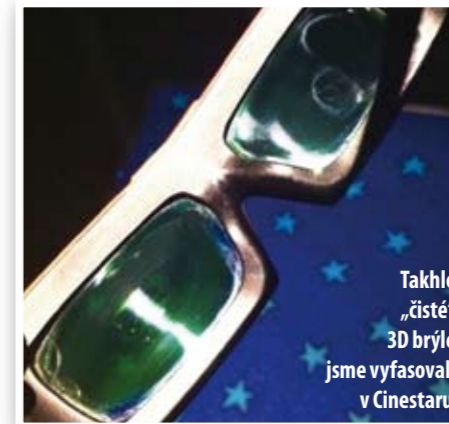
Halousek další obchodní finesu. „Z každé špulky se tak musí odstříhnout zaváděcí a koncový pás. Jenže když to líní promítači balí, lepenku neodlepí a nepřilepí ten pás. Raději odseknou jedno políčko z filmu a jedno z koncového pásu, takže film rychle ubývá.“ Výsledkem jsou neočekávané konce některých scén. O to ale v multiplexech příliš nejde. Jejich smyslem je vydělávat peníze, jak vypovídá i další Halousekova zkušenost. Když práci přijímal, nikdo nechtěl vidět promítačský průkaz: „Zato po mně chtěli průkaz do kuchyně – abych mohl jít prodávat popcorn.“

A jak se s nástrahami multiplexu vypořádá kameraman před premiérou? „Na Bobulích i na Ať žijí rytíři jsem si udělal test,“ přibližuje Martin Preiss: „pustil jsem v multikině na plátno obraz z barevných rámečků, které se zmenšovaly po dvou procentech, abych zjistil, o kolik se obraz ořezává. Bylo to mezi čtyřmi a osmi procenty, tak jsem celý obraz zmenšil o pět procent.“ Takovou péči však nelze věnovat každému kinu a každé projekci.

Malí se starají

Existuje vůbec v Praze kino, které vaše oči pohýčká? Zkoušíme modlu místních umělců a filmových fandů kino Světozor. Stejně jako Aero a Oko patří do řetězce jedno až dvousálových kin společnosti Ae-

rofilms. Každému kinu se snaží dát originální rozměr – v Aeru je bar a srdečná nálada jako na začátku devadesátých let, Oko je funky, s plážovými křesílky a trabantem, v němž si můžete připadat jako v autokině. Světozor je premiérové kino Aerofilms. Mají tu moderní digitální 4K projektor, jehož rozlišení trumfuje HD televizi hned čtyřikrát. Nedávno z něj ve Světozoru pouštěli Coppollova Kmotra a vzápětí o té projekci mluvila celá Praha. Byla to jedna z těch projekcí, které dají najevo, že existuje něco lepšího než domácí kino, něco ostřejšího než vaše oči, něco jiskrnějšího než vše, co jste dosud viděli. My sem jdeme na Další rok od Mikea Leigha. A jak vejdemo do sálu, Martin Preiss se rozplývá nadšením: „Tohle je správný kino!“ A hned rozkládá rukama: „Je dlouhé, promítačka leží v horizontální ose plátna, má dlouhý objektiv, je to prokreslené do všech krajů a projektor má dostatečný výkon, takže to usvítí.“ Také uličky jsou po stranách, není problém najít ideální místo. Projekce je čistá, ostrost se drží na hercích. Stěny sálu jsou přirozeně tmavé, takže se od nich neodráží parazitní svět-

lo. Ve srovnání s obchodákovou projekcí je to lék na oči. Uklidňuje a osvěžuje. „Jenom ten kontrast!“ všimá si Martin, „nikdy nebude tak velký jako u filmu.“ Když promítá černou klasický projektor, světlo se prostě zastaví o čern přímo na filmu a do sálu neprotrpne ani jiskra. LCD obrazovka digitálního projektoru ale nezhasne nikdy, i černou dělá tak, že prostě černě svítí.

Jistým problémem ve Světozoru je možná až zbytečně hlasitý zvuk. Na druhou stranu je to lepší, než abych hercům ne-

rozuměl a místo nich slyšel jen šelest klimatizace.

Digitální cesta

Náš průzkum potvrdil to, co jsme tušili. Klasické projekce v pražských multiplexech nenabízejí velkou podívanou, atraktivní jsou jen sály vybavené digitálními projektory. 3D projekce s pasivními brýlemi jsou lepší než ty aktivní, i když iMAX je v této disciplíně neporazitelný.

Pokud chcete kvalitní filmový zážitek, vyplatí se zjistit, jestli jde o digitální projekci, která od formátu 2K a výš klasické promítání předčí a i díky státním dotacím už není žádnou metropolitní výsadou, ale narazíte na ni v kdekákém regionálním kině. A stojí za to si taky zjistit, jak je vaše kino postavené.

Nad perfekcionismem ale často vítězí čirá zvědavost, touha zažít příběh, atmosféru. Aneb, jak vyprávěl Martin Preiss, když vzal přítelkyni do „plexu“ na Počátek: „Tobě nevadilo, že uprostřed byl celou dobu flek, způsobený optickou vadou projektoru, a hlavní hrdina byl rozmazaný?“ „Ne, nevšimla jsem si toho.“

Víte, jak výhodně a bezpečně zhodnotit Vaše úspory?

Uzavřete si **Bonusový vklad od LIŠKY** a využijte tak všech výhod stavebního spoření

- Ke garantovanému 2% ročnímu úroku získáte navíc bonus 1% z vložených peněz
- První dva roky vedení účtu zdarma
- Neúčtování poplatku za ukončení smlouvy ve vázací době
- Bližší informace získáte u 2900 finančních poradců ČMSS nebo na www.cmss.cz